

Lillomarkas Venner

Oslo 16.9.2023

Til
Norges vassdrags- og energidirektorat, uttalelse@nve.no.

Høringsuttalelse: saksnummer 202004336
Lillomarkas Venner, org.nr. 975 715 825

Angående oppdatert søknad om konsesjon til vannuttak fra Trollvann i Nordmarkavassdraget, Oslo kommune

Lillomarkas Venner ber om at søknaden slik den er utformet avvises. Det bør settes en grense for uttak av vann til snøproduksjon som relaterer seg til en vannstand i innsjøen som ikke skader naturmangfoldet i innsjøen og øvrig friluftsliv i og rundt sjøen. Vi mener at Trollvann ikke skal tappes lavere enn 70 cm under flomoverløpet på dammen. Vi aksepterer altså uttak av vann til snøproduksjon så lenge vannstanden i Trollvann er over kote 310.2. Vannstanden i Trollvann varierer sterkt. Nedslagsfeltet er lite og det er fortsatt uklart om lekkasjer i bunnen, etter tidligere tunnelboring, er med på å senke vannstanden ytterligere.

Dersom det foretas utbedring av eventuelle lekkasjer i innsjøen, vil det medføre at et større volum kan tas ut før denne nedre grensen for vannstanden nås.

Et klart mål med denne konsesjonsbehandlingen må være å sikre det biologiske miljøet i og rundt vannet, friluftinteressene og at skisenteret kan ta ut noe vann til snøproduksjon.

En klar forutsetning for å drifte et skianlegg i marka er at kunstsnøproduksjon må tilpasses de vannressursene som er tilgjengelige. Det er brukere av marka som må tilpasse seg naturen, ikke omvendt. Vannuttaket må skje ut fra en avveining mellom skisenterets interesser i tre vintermåned, naturens tåleevne og andre brukergrupper som bruker vannet og området hele året.

Slik søknaden er utformet virker det som om Oslo skisenter ønsker en blankofullmakt til å tappe det vannet skisenteret trenger, uansett hvordan forholdene i Trollvann er på

tappetidspunktet. Det er foreslått å tappe en bestemt vannmengde (tilpasset alpinanleggets dimensjoner) uavhengig av fyllingsgraden i Trollvann. Slik settes skisenterets interesser foran naturens interesser og tåleevne.

En nedtapping slik det er foreslått vil kunne tørrlegge store deler av vannet, blottlegge store bunnarealer, og utsette plante- og dyreliv for uttørking og frostskafer. Dette vil også sterkt forringe det øvrige friluftslivets opplevelsesverdier

Vinteren 2022/2023 ble det gitt en midlertidig tillatelse til en begrenset nedtapping. Dette etter at det året før hadde skjedd en skandaløs nedtapping. Høsten 2022 var tørr og vannet hadde enda ikke restituert seg fra den forrige vinterens tapping. Det ble gitt en midlertidig tillatelse til å tappe 7000 m³, noe som ville føre til en senkning på ca. 30 cm. Slik søknaden er utformet, ønsker skianlegget å kunne ta ut opptil 24 000 m³ vann til snøproduksjon, uavhengig av hvordan vannforholdene er om høsten før nedtapping. Dette kan føre til en nedtapping ned til 1.9 m under flomoverløpet på dammen. Dette er helt uholdbart. Er det lite vann i Trollvann, må det begrense snøproduksjonen med Trollvann som vannkilde. Her må naturens betingelser få forrang.

I de senere årene har mengden vann som blir tappet til snøproduksjon om vinteren stadig økt. En stor del av vannet som tappes fra Trollvann føres over åsen til Grefsenkleiva og vil ved normal snøsmelting dreneres vekk fra Trollvann. Utviklingen de senere årene har gitt mindre snø i denne bynære delen av marka og vi ser oftere at vannet ikke er blitt fylt opp igjen ved snøsmelting om våren.

Sommeren 2022 ga ikke vannmengden og vannkvaliteten i Trollvann de ønskede mulighetene for bading og annen vannbasert aktivitet.

I hele den sørlige delen av Lillomarka er Trollvann det eneste vannet av en viss størrelse som er tilgjengelig for et aktivt friluftsliv som bading, padling og fiske. Alle de andre vannene i denne delen av marka er underlagt strenge restriksjoner av hensyn til drikkevannsforsyningen. Det er derfor av stor viktighet at vannstanden og vannkvaliteten i Trollvann i størst mulig grad blir hensyntatt.

Før konsesjon gis må det gjøres mer nøyaktig målinger av

- vannkvalitet,
- tilsigskilder,
- konsekvensene nedtapping har for dyre/planteliv i og rundt vannet,
- mulige lekkasjer til kommunens vanntunnel
- demningens konstruksjon og hva som kan gjøres av nødvendig vedlikehold og utbedringer.

Samtidig har muligheten for å bruke vannflaten om vinteren blitt hindret ved at skisenteret har holdt en råk åpen (med propeller) uten at denne har vært inngjerdet og skiltet. Det bør være en selvfølge at råken får fryse til når det ikke lenger produseres kunstsne og at åpen råk avsperrer og sikres. Av hensyn til friluftslivet burde det ikke tillates at det fortsatt opereres med en åpen råk i et så mye brukt område.

Vi mener at Trollvann ikke skal tappes lavere enn 70 cm under flomoverløpet på dammen. Vi aksepterer altså uttak av vann til snøproduksjon så lenge vannstanden i Trollvann er over kote 310.2. Vannstanden i Trollvann varierer sterkt. Nedslagsfeltet er lite og det er fortsatt uklart

om lekkasjer i bunnen, etter tidligere tunnelboring, er med på å senke vannstanden ytterligere.

Dersom det foretas utbedring av eventuelle lekkasjer i innsjøen, vil det medføre at et større volum kan tas ut før denne nedre grensen for vannstanden nås.

Vi er ikke imot at Oslo skisenter produserer snø med vann fra Trollvann. Men topografi og natur gjør at Trollvann er dårlig egnet som vannreservoar for et større skianlegg. Oslo skisenter må tilpasse sin drift til forholdene i Trollvann, ikke omvendt. Skisenteret kan ikke innvilges en generell tillatelse til dramatiske nedtappinger som går ut over livsmiljøet i vannet og alle andre brukere av området

På vegne av Lillomarkas Venner,

Grete Marstein (sign.)
styremedlem